

ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІКИ КОЛАЖУ В СУЧАСНОМУ ГРАФІЧНОМУ ДИЗАЙНІ ПРИ РОЗРОБЦІ ТЕМАТИЧНОГО КАЛЕНДАРЯ

Анотація

У статті досліджено історію виникнення колажу, висвітлено особливості техніки колажу. Розглянуто сучасне використання колажу в графічному дизайні. Для створення календаря обрано та проаналізовано постаті та творчість 12 художників, які вплинули на мистецтво ХХ століття. На основі цього аналізу створено авторські колажі для дипломної роботи у вигляді календарю. Проаналізовано генезу виникнення календаря та особливості його використання в інтер'єрі. Дана наукова робота буде корисною для фахівців з графічного дизайну, художників-графіків та людей, зв'язаних з мистецтвом та які цікавляться мистецтвом.

Ключові слова: колаж, календар, художники, дизайн, графіка, поліграфія, фотографія.

Актуальність теми дослідження. Календар є основною складовою сучасного життя, адже календар — це спостереження за відліком часу. Календар є одним із популярних видів сучасної поліграфічної продукції різних форматів та з різною технологією друку. Даний календар присвячений відомим художникам і він має виконувати як естетичну так і інформативно-просвітницьку функцію. Його метою є ознайомлення з художниками ХХ століття та з технікою колажу, яка гармонійно поєднує художника з його роботами. Щоб дизайн виглядав професійно, необхідно врахувати особливості техніки колажу із вдалим поєднанням різних робіт, різних авторів одного століття в

сучасному графічному дизайні. Календар має бути вдалою прикрасою для будь якого інтер'єру.

Об'єктом дослідження є тематичний календар виконаний в техніці колажу.

Предметом дослідження є техніка колажу в сучасному графічному дизайні.

Метою даного проекту є створення тематичного календаря, який присвячений відомим художникам ХХ століття на основі досвіду використання техніки колажу в сучасному графічному дизайні.

Для досягнення поставленої мети були сформовані такі завдання:

- обрати та проаналізувати постаті та творчість 12 художників, які вплинули на мистецтво ХХ століття;
- дослідити історію виникнення колажу та його використання в сучасному графічному дизайні;
- сформувати концепцію проекту;
- розробити дизайн сучасного колажу з використанням робіт обраних художників;
- об'єднати колаж з календарною сіткою, який би відповідав естетичним та функціональним вимогам;
- збереження головних аспектів стилю календаря за допомогою вірного вибору дизайну та матеріалів;

Календар завжди відігравав важливу роль в житті людини, адже календар – це система відліку часу, упорядкована за роками, місяцями і днями. Дизайн календарю завжди різноманітний, від релігійного оформлення до індивідуальної розробки всього концепту, де розглядається особливий світогляд та навіть несе осколки різних епох, або історію одного сторіччя. З використанням техніки колажу та можливо іншими техніками при друці [4].

Коли досліджувались постаті та творчість художників ХХ ст. в контексті створення колажу, важливим насамперед були роботи, які близькі за стилем, щоб не було великої шкали різноманіття для поєднання в єдиний стиль календаря. Також при виборі робіт художників, були виділені візуально привабливі роботи,

для вдалого колажування. Кольорове рішення, задум, стиль, фактура. Календар має нести певну та єдину інформацію. Для роботи було вибрано таких художників: Пабло Пікассо, Сальвадор Далі, Анрі Матісс, Енді Уорхол, Верьовкіна Маріанна, Гончарова Наталія, Амеде Озанфан, Василій Кандінський, Герберт Байер, Оскар Кокошко, Мауріц Ешер, Ендрю Ньюелл Уайет.

Колаж – чудовий винахід людства. З одного боку, це швидкий (і дешевий) спосіб візуалізації будь-якої ідеї (вирізай з журналів і наклеюй певним чином). А з іншого – колаж цілком може бути і самостійним художнім твором і коштувати не один мільйон доларів. Естетика колажу — це естетика фрагмента реальності, включеного в контекст твору мистецтва і наділеного в ньому новим образотворчим або символічним змістом.

Перша половина XX в. – епоха великих революційних переворотів, що відбулися в художній культурі і в мистецтві Росії та Європи. Цей процес характеризується активним пошуком образотворчих прийомів, експериментом, спробою створення художнього стилю, відповідного нового світогляду. Одним з рішень таких завдань, одним із способів організації художнього простору твору стає колаж [2].

Перші спроби створення нової художньої поверхні – коллажа в XX ст. належать художникам – кубістам представникам одного з найбільш складних і загадкових напрямків в мистецтві живопису. Зрушення, накладення, комбінації елементів форм предметів повинні були передавати враження одночасності сприйняття об'єкта з різних сторін. Кубізм характеризувався також включенням в твір поверхонь, елементів реальної друкованої продукції [3].

У Європі першим, хто вставив вирізки з газети в картину, був французький художник Жорж Браке у 1912 році. У той же час інший французький художник Пабло Пікассо по-своєму інтерпретував мистецьку новацію. У роботі «Натюрморт з плетеним стільцем» поверхня меблів «зображена» шматочком склеєної клейонки, а замість багетної рами овальна картина заплетена золотою окантовкою [1].

Нескінченно можна обговорювати колаж. Різноманітні техніки та підходи до його створення. Риси сучасного колажу – ефемерні. Вважається, що колаж став родоначальником багатьох феноменів сучасної культури – від комп'ютерної графіки до кліпового мислення (мозаїчність і фрагментарність образу). І в той же час художник-колажист вміє бачити цінність в тому, де немає цінності більше ні для кого.

Колаж використовується, головним чином, як спосіб для імпровізації, для отримання гостроти образу за рахунок зіткнення на перший погляд несумісних елементів, стилів, підходів, поєднання непокєднуваного. В цьому аспекті колаж слід розуміти як елемент художньої творчості, що сприяє розвитку уяви, просторового мислення, колористичного сприйняття, формування естетичної культури та емоційної чуйності. Навички та вміння художньої творчості дають можливість задоволення потреби в творенні, реалізації потреби створювати, змінювати, творити.

Колаж дозволяє художникові вивчати та експериментувати, дозволяючи отримувати завжди якісь нові і часто неочікувані результати. Новий якісний виток в історії колажу – фотоколаж з'явився з появою Photoshop. Тепер створюючи багатопланову композицію легко можна видаляти і замінювати окремі фотоелементи або міняти їх місцями. Таке спрощення в роботі, як наслідок веде до того, що колись елітарне мистецтво стає масовим і загальнодоступним. Деякі роботи і їх автори давно підкорили мільйони шанувальників цього виду мистецтва. У будь-якому випадку журнальний фотоколаж в ХХІ столітті користується величезним попитом і справжні новатори і художники не залишаються непоміченими. Що до комп'ютеризації фотосвіту, мабуть, найвідомішим фотоколажистом був Ман Рей, який невпинно експериментували, прагнучи показати абсурдність і двозначність навколишнього світу.

Суть методу колажу в даній роботі полягає в емоційно-образному втіленні і проектуванні свого, але впізнаваного образу робіт відомих художників ХХ ст. Основним завданням нашої роботи є поєднати сюрреалістичні, кубічні,

футуристичні, та авангардні твори мистецтва зазначених художників у єдину композиційну сторінку поліграфічної продукції.

У процесі підготовчої роботи, ми звертали увагу на динамічність зразків, адже це в цілому буде впливати на композицію календаря. Також, важливим фактором є якість зображення. Оскільки всі роботи використовуються з різних інтернет ресурсів, цей фактор потрібно ретельно враховувати.

Окрім естетичного сприйняття календарю в роботі є інформаційна складова. Було проведено аналіз художників та їх робіт в ХХ столітті та скомпоновано це все таким чином, щоб переглядаючи весь календар, можна було прослідкувати, як розвивалось мистецтво ХХ століття. Такий календар буде нести естетичне та інформаційне задоволення, що поліпшить вплив на використання календарю споживачами.

Отже, основна увага присвячена всім відомим роботам видатних художників ХХ століття в правильному композиційному колажуванні з урахуванням колірної гамми, яка має відповідати кожній порі року. Також, важливо враховувати, що розташування календарю буде в приміщенні та матиме вплив на сприйняття інтер'єру в цілому.

Поруч зі своїми роботами, зліва чи справа буде розташована фотографія із самим художником. Оскільки фото або навіть автопортрети, будуть в різній техніці та з різним освітленням, вони будуть потребувати єдиної художньої стилізації з використанням різних ефектів. Наприклад «зістарювання» зображення, баланс білого та контрасту, корекція експозиції та вирівнювання тону всієї фотографії або деяких затемнених ділянок.

Дизайн-розробка включає, окрім, колажу та фото художників, календарну сітку, назву місяця та рік. Це все буде розміщено таким чином, щоб сприймалась інформація колажування, але і не губилась увага від календарної сітки та в цілому підтримувати композицію та таким чином формувати серійність сторінок календаря.

Новизна даної роботи полягає у створенні сучасного колажування, присвяченого художникам XX століття в об'єднанні різних стилів в єдину композиційну та поліграфічну продукцію – календар.

Висновки. У результаті дослідження доведено, що колажування не втратило своєї цінності і дотепер. Популяризація теми колажування з відомим художниками у вигляді календарю є важливою й актуальною, оскільки творчість кожного з них вплинула на розвиток культури суспільства.

Під час дослідження були розглянуто постаті та проаналізовано творчість відомих художників у контексті їх використання в календарі та дібрано художні роботи для досягнення вдалого колажування на сторінках поліграфічної продукції. Було проаналізовано композиційні особливості сторінок календаря, центральним об'єктом якого є колаж. Спроектований календар має нести історичну цінність та інформацію про визначних художників XX століття.

Список використаних джерел

1. Крючкова В. А. Большая российская энциклопедия : коллаж ; Большая российская энциклопедия : [гл. ред. Осипов Ю. С]. – М.: 2004 – 2017/ Крючкова Валентина Александровна. – Конго, 2009. – 481 с. – ISBN 978-5-85270-345-3.
2. Екман Пол. Російський авангард 1910-1920-х років і проблема колажу : колаж і ассамбляж як нові види мистецтва дадаїзму. / Екман Пол. – изд-во Наука, 2005. – 224-255 с.
3. Лаврентьева Є. З. Російський Авангард 1910-1920-х років і проблема колажу : матеріал і фактура в колаж. / Є. З. Лаврентьева. – изд-во Наука, 2005. – 316-331 с.
4. Цибульскій В. В. Календарі і хронологія країн світу. / В. В. Цибульскій. – вид-во Просвітництво, 1982. – 128 с.

ОПЫТ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ТЕХНИКИ КОЛЛАЖ В СОВРЕМЕННОМ ГРАФИЧЕСКОМ ДИЗАЙНЕ ПРИ РАЗРАБОТКЕ ТЕМАТИЧЕСКОГО КАЛЕНДАРЯ

Мельник Ольга Константиновна

ДЗМ-1-18-1.4д

olga_meln@ukr.net

Аннотация

В статье исследована история возникновения коллажа, кто первый начал работать в этом направлении и особенности техники коллажа. Также рассмотрено современное использование коллажа в графическом дизайне. Проанализированы и выбраны 12 художников, которые повлияли на искусство и их работы XX века. На основе этого анализа были созданы авторские коллажи для дипломной работы в виде календаря. Также, проанализированы возникновение календаря и его особенности использования в интерьере. Данная научная работа будет полезной для специалистов по графическому дизайну, художников-графиков и людей, связанных с искусством и интересующихся искусством.

Ключевые слова: коллаж, календарь, художники, дизайн, графика, полиграфия, фотография.

USE EXPERIENCE OF TECHNOLOGY COLLAGE IN MODERN GRAPHIC DESIGN IN THE DEVELOPMENT OF THE THEMATIC CALENDAR

Melnyk Olha Konstantinovna

DZM-1-18-1.4d

olga_meln@ukr.net

Resume

The article investigates the history of collage origination, who first started working in this field and features of collage technique. The contemporary use of collage in graphic design is also considered. The 12 artists who influenced the art and

their work of the twentieth century were analyzed and selected. Based on this analysis, author's collages were created for the thesis in the form of a calendar. The appearance of the calendar and its peculiarities of use in the interior are also analyzed. This research work will be useful for graphic designers, graphic artists, and people with an interest in the arts.

Key words: collage, calendar, artists, design, graphics, printing, photography.